

't Ros Beyaard

Niet alleen van Dendermonde...

12de- 13de eeuw

Legendes, de éne al wat ongeloofwaardiger dan de andere maar alle weten ze de mensen te boeien. Zo ook de vier Heemskinderen en hun Ros Beyaard. Maar bij welke stad hoort het verhaal nu eigenlijk? Dendermonde? Dinant? Aalst? Of Gent?

De legende is gebaseerd op een oude Franse ridderroman: 'Reinout van Montalbaen'. De vier Heemskinderen Ritsaert, Writsaert, Adelaert en Reinout zijn de zonen van graaf Aymon, een vazal van Karel de Grote. Kinderen van Aymes, Aymeskinderen, en dat spreken de Vlamingen uit als Heemskinderen. En tussen haakjes, hun moeder was een zus van Karel de Grote. Van 'goeden huize' dus.

Nu zaten die vier op een dag aan het hof van Karel de Grote en geraakten daar slaags met Karels zoon en troonopvolger. Het geschil kende een dramatische afloop, want de zoon van de keizer werd gedood. Paniek! De vier vluchten op het snelle paard van Reinout, het Ros Beyaard, en zo slagen ze erin te ontsnappen aan de soldaten van Karel.

Maar momentje! Die laat het daar natuurlijk niet bij en neemt hun vader gevangen. Hun moeder smeekt om genade voor haar man en haar zonen en de keizer laat zich vermurwen, maar hij stelt zijn condities. 't Ros Beyaard moet sterven. En zo geschiedt, het paard wordt met een molensteen om de hals in de Schelde geworpen.

foto's Peter Depoorter

Dat is de Dendermondse versie. In Dinant geven ze het een magisch tintje. Volgens die versie vervloekte Karel de Grote de vier Heemskinderen en hun paard en veranderden ze daardoor in rotsen.

En wie Aalst zegt, zegt carnaval. Het Ros Beyaard in Aalst, 't Ros Balatum' voor insiders, is een kluchtige nabootsing van de Dendermondse legende. Geen straf verhaal dus in Aalst.

Maar wat is het verhaal achter het standbeeld in Gent? Daarvoor moeten we even terug naar de Wereldtentoonstelling van 1913 in Gent. Een heel prestigieuze manifestatie. Vele landen hadden er een paleis gebouwd. Tussen al die paleizen liep een erelaan, en in het midden daarvan stond het beeld van 't Ros Beyaard. En daar staat het nog altijd. Maar waarom stond er nu precies een Ros Beyaard op de Wereldtentoonstelling in Gent?

Het verhaal gaat dat Alois De Beule, een beeldhouwer, al langer een ontwerp voor 't Ros Beyaard had, maar het nergens verkocht kreeg. Tot ze iets groots nodig hadden voor de Wereldtentoonstelling en hij opnieuw zijn kans waagde. Met succes. Zo staat er in Gent een beeld waarop ze in Dendermonde misschien wel een beetje jaloers zijn.

't Ros Beyaard op het de Smet de Naeyerplein in Gent